

Oświadczenie złożone przez senatora Jerzego Chróścikowskiego na 73. posiedzeniu Senatu w dniu 16 kwietnia 2015 r.

Oświadczenie skierowane do ministra rolnictwa i rozwoju wsi Marka Sawickiego oraz do prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Artura Brzóska

W związku ze zmianami przepisów – obowiązującymi od 15 maja 2014 r. – dotyczących warunków przyznawania rolnikom, ich małżonkom i domownikom prawa do zasiłku dla opiekuna, specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego przepisy uzależniają przyznanie rolnikom świadczeń od złożenia we właściwym urzędzie gminy między innymi oświadczenia:

- w przypadku rolników – o zaprzestaniu prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego;
- w przypadku małżonków rolników lub domowników – o zaprzestaniu prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego lub wykonywania przez nich pracy w gospodarstwie rolnym.

To oświadczenie rolnik składa pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

W przypadku gdy o zasiłek dla opiekuna, specjalny zasiłek opiekuńczy albo świadczenie pielęgnacyjne ubiegałby się rolnik, jedyny właściciel gospodarstwa, zaprzestanie prowadzenia przez taką osobę działalności rolniczej oznaczałoby również ustanie ubezpieczenia społecznego rolników i ubezpieczenia zdrowotnego dla domowników pracujących w jego gospodarstwie rolnym.

Rolnicy w momencie ubiegania się o świadczenie wynikające z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów nie byli informowani ani przez KRUS, ani przez GOPS o utracie prawa do ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego w KRUS. W związku z tym obecnie wielu rolników otrzymało z KRUS decyzję, że w związku z pobieraniem wymienionych świadczeń ustaje ubezpieczenie społeczne rolników w zakresie ubezpieczenia emerytalno-rentowego, wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego za okres pobierania wymienionych świadczeń. Jednocześnie KRUS informuje, że w związku z ustaniem ubezpieczenia społecznego rolnik nie podlega ubezpieczeniu zdrowotnemu od dnia przyznania świadczenia do dnia ponownego złożenia zgłoszenia do ubezpieczenia zdrowotnego.

Oznacza to, że od momentu przyznania wymienionych świadczeń rolnik nie podlega ubezpieczeniu zdrowotnemu. Rolnicy ci w większości przypadków nie mieli świadomości wyłączenia z ubezpieczenia zdrowotnego, korzystali z opieki medycznej, sądząc, że są objęci ubezpieczeniem społecznym. Należy podkreślić, że rolnicy nadal na bieżąco opłacali składki do KRUS, składki na ubezpieczenie społeczne i na ubezpieczenie zdrowotne.

Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów weszła w życie 15 maja 2014 r. W dniu jej wejścia w życie pracownicy zarówno KRUS, jak i GOPS bardzo często mieli problem z interpretacją przepisów prawnych w tym zakresie. Brakuje również definicji zaprzestania prowadzenia gospodarstwa rolnego. Oficjalną informację dla osób ubiegających się o przyznanie zasiłku dla opiekuna, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego KRUS wystosował dopiero 2 lipca 2014 r., a więc po prawie dwóch miesiącach obowiązywania ustawy, kiedy wielu rolników już otrzymało świadczenia, często za zaległy okres, to jest za drugie półrocze 2013 r.

W związku z napływającymi informacjami od rolników pobierających świadczenia dla opiekunów wynikające z wymienionej ustawy zwracam się z następującymi pytaniami.

1. Jaki jest stan prac w kwestii uregulowania przepisów w zakresie ubezpieczenia w KRUS rolników pobierających świadczenia dla opiekunów, co znalazło się w zapowiedzi złożonej w dniu 25 lipca 2014 r. w Sejmie Rzeczypospolitej Polskiej przez wiceminister pracy i polityki społecznej Elżbietę Seredyn?

2. Na podstawie jakich przepisów, kiedy wydanych i od kiedy obowiązujących, rolnik pobierający wymienione świadczenia, który mocą decyzji KRUS został wyłączony z ubezpieczenia w KRUS w zakresie ubezpieczenia społecznego za okres pobierania wymienionego świadczenia, zostaje wyłączony również z ubezpieczenia zdrowotnego w KRUS – w związku z ustaniem ubezpieczenia społecznego rolnik nie podlega ubezpieczeniu zdrowotnemu – od dnia przyznania świadczenia do dnia ponownego złożenia zgłoszenia do ubezpieczenia zdrowotnego? Z jakich przepisów wynika wyłączenie z ubezpieczenia zdrowotnego do dnia ponownego złożenia zgłoszenia do tego ubezpieczenia?

3. Jakie będą konsekwencje prawne i finansowe ze strony Narodowego Funduszu Zdrowia dla rolników wyłączonych z ubezpieczenia zdrowotnego w KRUS, a korzystających w tym okresie z opieki zdrowotnej?

4. Czy Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przygotowuje zmiany w przepisach prawnych, które umożliwią uznanie ubezpieczenia zdrowotnego w KRUS dla rolników pobierających wymienione świadczenia za okres od dnia ustania prawa do pobierania tych świadczeń?

Jerzy Chróścikowski